

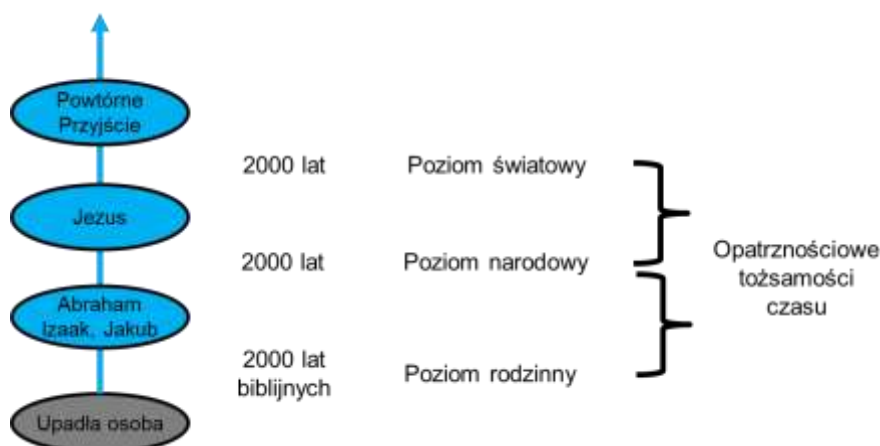
ROZDZIAŁ 28: OPATRZNOŚCIOWE TOŻSAMOŚCI CZASU

Celem opatrności odnowy jest przygotowanie fundamentu na przyjście Mesjasza. Fundament ten może być zbudowany tylko wówczas, gdy osoba centralna ustanowi podstawę wiary, a następnie ustanowi wraz z innymi ludźmi podstawę wcielenia. W przypadku, gdy postać centralna nie wypełni swojej odpowiedzialności, Bóg wybiera do spełnienia tej misji inną osobę. Ponieważ nowa osoba otrzymuje do wypełnienia tę samą misję, więc sytuacje, które spotka i warunki, które będzie musiała wypełnić będą podobne do tych, jakie istniały, gdy jej poprzednik próbował zrealizować tę misję. Ponieważ Opatrzność ulega przedłużeniu, więc nowo wybrana osoba musi zapłacić dodatkowe odszkodowanie, a cała misja rozszerza się obejmując większą grupę ludzi. Takie ponowne pojawienie się okoliczności, wydarzeń i ludzi podobnych do tych z przeszłości nazywa się *opatrnościową tożsamością czasu*.

Ponawiane próby ustanowienia podstawy przyjęcia Mesjasza doprowadziły do powstania opatrnościowych tożsamości czasu pomiędzy epokami, w których ta podstawa była budowana na poziomie rodzinnym, narodowym i światowym. Spójrzmy teraz z perspektywy opatrnościowej tożsamości czasu na najważniejsze cechy każdego z opatrnościowych okresów.

Podział na epoki w Opatrzności

Rodzina Abrahama, Izaaka, Jakuba ustanowiła podstawę na przyjęcie Mesjasza na poziomie rodziny. Ponieważ Abraham popełnił błąd podczas składania symbolicznej ofiary, więc jego potomkowie musieli zapłacić odszkodowanie w Egipcie. Tam potomkowie Abrahama rozrosli się do narodu wybranego, który poniósł dalej Bożą Opatrzność. Stary Testament umożliwia poznanie historii Opatrzności tego okresu. Naród Izraelski odrzucił niestety Jezusa i opatrność odnowy nie mogła się wtedy zakończyć. Ponieważ Chrześcijaństwo przejęło misję zakończenia opatrności odnowy, więc można je nazwać Drugim Izraelem, w porównaniu do Pierwszego Izraela, którym byli bezpośredni potomkowie Abrahama. Ponieważ celem zarówno Pierwszego jak i Drugiego Izraela jest to samo - przygotowanie na przyjście Mesjasza i ponieważ przygotowanie to opiera się o te same zasady odnowy, więc porównując ich historię znajdziemy wiele podobieństw, czyli opatrnościowych tożsamości czasu. W szczególności przeanalizujemy tożsamość pomiędzy ustanawianiem podstawy przyjęcia mesjasza na poziomie rodzinnym i światowym.

Historię Pierwszego Izraela można podzielić na 6 podokresów: Niewoli w Egipcie, Sędziów, Zjednoczonego Królestwa, Podzielonych Królestw Izraela i Judy, Niewoli Babilońskiej i Powrotu oraz Przygotowania na Przyjście Mesjasza. Historię Drugiego Izraela też można podzielić na 6

analogicznych podokresów: Prześladowania w Cesarstwie Rzymskim, Patriarchatów Chrześcijańskich, Królestwa Chrześcijańskiego, Podzielonych Królestw Chrześcijańskich, Niewoli Papieży i Powrotu oraz Przygotowania na Powtórne Przyjście. Istnieje wiele różnic pomiędzy tymi epokami i podokresami, mimo tego istnieje wiele zdumiewających podobieństw, które przekonują nas o tym, że Bóg próbuje cały czas prowadzić historię w jednym kierunku.

Historia narodu Izrael

Niewola w Egipcie	Sędziowie	Zjednoczone Królestwo	Królestwa Izraela i Judy	Niewola Babilońska i Powrót	Przygotowanie na Przyjście Mesjasza
400 lat	400 lat	120 lat	400 lat	210 lat	400 lat
Prześladowania w Cesarstwie Rzymskim	Patriarchaty Chrześcijańskie	Królestwo Chrześcijańskie	Podzielone Królestwa	Niewola Papieska i Powrót	Przygotowanie na Powtórne Przyjście

Historia chrześcijaństwa

Doszukując się opatrnościowych tożsamości czasu możemy nie tylko zrozumieć, w jaki sposób Bóg prowadził Opatrzność, ale i w jaki sposób działają zasady odnowy i jak możemy je stosować w swoim życiu.

Okres Niewoli w Egipcie

Aby odnowić błąd Abrahama popełniony podczas składanej przez niego ofiary Jakub wraz z 12 synami i 70 członkami rodziny przeniósł się do Egiptu. Ich potomkowie cierpieli tam prześladowanie z rąk Egipcjan przez 400 lat ponieważ musieli odnowić okres 400 lat od Noego do Abrahama utracony na skutek błędu Abrahama. Podczas niewoli w Egipcie naród wybrany zachowywał wiarę praktykując obrzezanie i składanie ofiar. Gdy okres ten dobiegł końca, Mojżesz wyprowadził Izraelitów z Egiptu do Kanaan - Ziemi Obiecanej. Podczas tej wędrówki Bóg przekazał Mojżeszowi na Górze Synaj Dziesięć Przykazań oraz objawione w Prawie Boże Słowo, będące istotą Starego Testamentu.

Istotą tego okresu było ustanowienie podstawy przyjęcia mesjasza na poziomie narodu. Przez 400 lat Izrael musiał wytrwać w wierze w bycie narodem wybranym. Potem pojawił się Mojżesz, który ustanowił podstawę wiary, a następnie naród Izraela miał wraz z nim ustanowić podstawę wcielenia. Szczegóły tego procesu zostały opisane w jednym z poprzednich rozdziałów.

Na początku tego okresu Opatrzności ważne było by 12 synów Jakuba ustanowiło podstawę przyjęcia mesjasza. Jako syn Racheli (żony Jakuba reprezentującej stronę Boga), Józef znajdował się w pozycji centralnej względem braci. Bracia chcieli zabić go, co byłoby powtórzeniem sytuacji pomiędzy Ablem i Kainem. Uratowali go Ruben i Juda. Trafił do Egiptu jako niewolnik, tak jak Jakub do Charanu. Wtedy musiał oprzeć się seksualnej pokusie ze strony żony faraona, ryzykując utratę życia, co było odnową upadku Adama. Dopiero, gdy zwyciężył w tej próbie, został wyniesiony do rangi pierwszego ministra i tak jak Jakub uzyskał materialne bogactwo. Wtedy wybaczył braciom i pogodził się z nimi, tak jak Jakub pogodził się z Ezawem. W oparciu o ten fundament Izraelici przybyli do Egiptu.

Niełatwo było być żydem w Egipcie. Ci, których wiara była słabsza tracili swoją tożsamość i zanikali w społeczeństwie egipskim. Mojżesz zabrał ze sobą do Kanaan tylko tych, którzy chcieli pójść za nimi, którzy cenili duchowe wartości bardziej niż fizyczny dobrobyt. Mimo tego lud Izraela tracił wiarę podczas drogi do ziemi Kanaan i Bóg musiał długo prowadzić ich przez pustynię, by umocnić ich wiarę.

Okres Prześladowania w Cesarstwie Rzymskim

W podobny sposób zaczęła się historia chrześcijaństwa. Odpowiadający Niewoli w Egipcie Okres Prześladowania w Cesarstwie Rzymskim odnawiał przez odszkodowanie 400 letni okres przygotowania na przyjsie Mesjasza, utracony w momencie odrzucenia Jezusa przez naród Izraela. Dlatego 12 apostołów i 70 uczniów Jezusa było pierwszym z wielu pokoleń chrześcijan, które znosiły prześladowania w Imperium Rzymskim przez 400 lat. Chrześcijanie musieli nie tylko przestrzegać sakramentów, ale być gotowymi oddać za wiarę własne życie, aby odnowić błąd apostołów, którzy nie byli na to gotowi. W roku 313 cesarz Konstantyn Wielki zaakceptował chrześcijaństwo, a w 392 roku cesarz Teodozjusz podniósł je do rangi religii państwowej. Odpowiadało to przejściu z Egiptu do ziemi Kanaan, ze stanu niewolnictwa do stanu wolnego.

W końcowym okresie prześladowań w Imperium Rzymskim, Chrześcijanie zebrali pisemną spuściznę apostołów i ewangelistów, tworząc kanon Nowego Testamentu, który stał się dla nich Słowem Boga. Kluczowy dla tego był Sobór Nicejski I (325r), którego jednym z postanowień było potępienie arianizmu i potwierdzenie dogmatu o Bóstwie Chrystusa.

Niewola w Egipcie	Prześladowania w Cesarstwie Rzymskim
<ul style="list-style-type: none"> • Odnowa błędu Abrahama przy składaniu ofiary ze zwierząt. • Jakub, 12 synów i 70 członków rodu • Zjednoczenie się synów wokół Józefa w Egipcie • Prześladowana w Egipcie przez około 400 lat • Mojżesz • Wyjście do Kannan • Pięcioksiąg jako Słowo Boże 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnowa błędu nierozpoznania mesjasza przez judaizmu • Jezus, 12 apostołów i 70 uczniów • Zjednoczenie się apostołów wokół zmartwychwstałego Jezusa • Prześladowania w Cesarstwie Rzymskim przez około 400 lat • Święty Augustyn • Chrześcijaństwo oficjalną religią Rzymu • Ustalenie kanonu Nowego Testamentu

Pierwotnym opatrnościowym zadaniem Imperium Rzymskiego było ustanowienie fundamentu dla królestwa Chrystusa. Gdyby naród żydowski przyjął Jezusa jako swojego mesjasza, wówczas Imperium Rzymskie mogłoby przejść na stronę Chrystusa jeszcze podczas jego życia na ziemi. Niestety, brak wiary narodu izraelskiego sprawił, że Bóg nie mógł go ochraniać i Judea została zniszczona wraz ze Świątynią po upadku powstań w roku 73 i w roku 135. Imperium Rzymskie zostało podzielone na 2 części, które często były rządzone przez odrębnych cesarzy. Wschodnia część była głównym ośrodkiem chrześcijaństwa. Tam odbywały się pierwsze sobory, tam były zlokalizowane patriarchy. Zachodnia część zaczęła chylić się ku upadkowi pod naporem

Gotów i Hunów, by upaść ostatecznie po fali najazdów w 476 roku. Mimo tego centrum Bożej opatrności zostało przeniesione do państw powstałych na gruzach zachodniej części Imperium Rzymskiego.

Tak jak Izrael zaczął 400 lat przygotowania od ustanowienia podstawy przyjęcia mesjasza przez jedność 12 synów Jakuba, tak chrześcijaństwo rozpoczęło 400 lat przygotowania od ustanowienia tejże podstawy przez osiągnięcie jedności 12 apostołów. Znaczące jest to, że głównym apostołem chrześcijaństwa stał się Paweł, nie będący jednym z 12 apostołów, lecz uprzednim prześladowcą Jezusa. Przypomina to sytuację, gdy po tym jak Szatan zniszczył fundament Boga w rodzinie Noego, to Bóg powołał Abrahama, syna czciciela bożków. Ta sytuacja doprowadziła do odcięcia chrześcijaństwa od fundamentu judaizmu i jeszcze głębszego podziału pomiędzy obydwoma religiami i ich wyznawcami.

Uznanie chrześcijaństwa przez cesarzy był momentem zwrotnym w jego historii. Do tej pory wybór bycia chrześcijaninem był bardzo świadomy, bo był obarczony ryzykiem prześladowań, a nawet śmierci. Dlatego wspólnoty chrześcijańskie wyróżniały się wzajemną miłością i żarliwą wiarą. Gdy chrześcijaństwo stało się religią państwową, to bycie chrześcijaninem było nie tylko łatwe, ale i otwierało możliwości kariery państwowej. Spowodowało to napływ do chrześcijaństwa mas ludzi niekoniecznie wiedzionych miłością Boga i chęcią niesienia jej innym.

Jeżeli celem 400 lat chrześcijaństwa od zmartwychwstania Jezusa było ustanowienie podstawy przyjęcia mesjasza, to zakończenie tego okresu soborami, które potępiły arianizm nie było sukcesem.

Okres Sędziów

Okres Sędziów rozpoczął się, gdy młodsze pokolenie uchodźców z Egiptu skonsolidowane przez Jozuego i Kaleba wkroczyło do Ziemi Obiecanej. Podbite terytorium zostało podzielone pomiędzy plemiona Izraela. Naród funkcjonował w stosunkach feudalnych, czyli takich które charakteryzuje zależność „pan-sługa”, oparta o służbę i posłuszeństwo, oraz samowystarczalne, odizolowane od siebie jednostki terytorialne. U korzeni takiego społeczeństwa leży przekonanie, że poddani muszą okazywać posłuszeństwo swemu panu oraz być orędownikami jego poglądów i przekonań.

Opatrznościowym celem tego okresu było to, by Izraelici po wejściu do Kanaan wybudowali Przybytek stanowiący symbol Mesjasza i utworzyli podstawę wcielenia na poziomie narodu poprzez otaczanie Przybytku największą czcią. System feudalny miał im to ułatwiać poprzez to, że każda osoba miała swoją „postać centralną” i miała od niej otrzymywać miłość Boga i uczyć się przekazywać ją dalej. Niestety Izraelici zaczęli przyjmować obce zwyczaje plemion kananejskich, a nawet czcić ich bożki. Bóg próbował naprowadzić ich na właściwe drogi zsyłając nieszczęścia w postaci najazdów i okupacji sąsiednich królestw. Pod wpływem doznawanych cierpień Izraelici nawracali się do Boga i prosili Go o pomoc. Wtedy Bóg posyłał sędziów, którzy spełniali równocześnie szereg powinności typowych dla proroka (przekazywanie woli Boga), arcykapłana (przewodnictwo religijne) i króla (władza polityczna). Jednoczyli oni naród wybrany i wyprowadzali go na niepodległość. Niestety wkrótce potem Izraelici znowu popadali w niewiarę. Taki cykl powtarzał się wielokrotnie. W ciągu czterystu lat, piętnastu sędziów pojawiło się wśród plemion izraelskich.

W pewnym sensie łatwiej jest podążać za duchowymi wartościami, kiedy życie jest pełne trudności. Po wejściu do Kanaan życie Izraelitów stało się łatwiejsze i wydawało się, że zależność od Boga i Jego błogosławieństwa jest mniejsza. W takich warunkach mamy tendencję, by odkładać Boga „na półkę”. Podczas drogi przez pustynię do Kanaan, Bóg karał każde odstępstwo albo bunt Izraelitów śmiercią. Teraz mieli oni bez zewnętrznego przymusu, stać po stronie Boga, bo Bóg pragnie, by człowiek wybrał drogę serca z własnej woli, nie pod przymusem.

Po zbudowaniu podstawy przyjęcia Mesjasza pod wodzą Mojżesza i Kaleba Izraelici mieli ugruntować ją w warunkach przebywania we własnym kraju. Próbowali dokonać tego w ciągu 400 lat. Na skutek ich ciągłego odstępstwa od wiary i podziałów, okres ten nie zamknął się ustanowieniem realnej podstawy, na której mógłby oprzeć się kolejny okres Opatrzności. Jednym z powodów mógł być brak jasnego centrum. Bóg zawsze działa przez postać centralną. Jedno z plemion powinno być w centrum i prowadzić Opatrzność (na przykład Juda, bo poprzez sytuacje związane z Józefem i Tamar było to plemię, z którego narodził się Dawid i Jezus, a także na jego terenie była świątynia w Jerozolimie). Niestety sędziowie pochodzili z różnych plemion Izraela, a Arka Przymierza przebywała przez ten czas w Szilo (Joz18:1).

Okres Patriarchatów Chrześcijańskich

Po tym jak Cesarstwo Rzymskie przyjęło chrześcijaństwo jako swoją oficjalną religię, to weszło ono w epokę patriarchatów. Kościół powoli się centralizował i podzielił na 3 patriarchaty: Europejski w Rzymie, Azjatycki w Antiochii i Afrykański w Aleksandrii. Z czasem doszły do nich jeszcze 2: Konstantynopola (jako siedziba cesarza Bizancjum) i Jerozolimy (jako miejsce pielgrzymkowe do grobu Jezusa). Patriarchowie pełnili w społeczeństwie chrześcijańskim podobne obowiązki jak sędziowie w Izraelu: przekazywali słowo od Boga, przewodniczyli kultowi i posiadali władzę polityczną.

Spółeczeństwo było zorganizowane w system feudalny. Ziemia została podzielona na liczne udziały, z których każdy był we władaniu pana feudalnego. Pan feudalny był odpowiedzialny za wszystkie, nawet najdrobniejsze aspekty życia w swych włościach, posiadał też najwyższą władzę sądowniczą. Królowie w owych czasach sprawowali władzę ograniczoną, czasami mniejszą niż wielcy panowie feudalni. Struktura Kościoła została zbudowana na hierarchicznej relacji „pan - sługa”. Biskupi i opaci posiadali pozycję społeczną (i związaną z tym władzę), porównywalną do pozycji świeckiego pana feudalnego. Będąc panem kościelnych włości, opat lub biskup mógł nawet posiadać własną armię utworzoną z grona swojej służby i wasali.

Opatrznościowym celem tego okresu było ugruntowanie podstawy przyjęcia mesjasza przez chrześcijaństwo. Centrum chrześcijaństwa było Bizancjum, czyli wschodnia część Cesarstwa Rzymskiego. Tam były 4 z 5 patriarchatów, tam rezydował cesarz. Bizancjum miało nieść naukę Jezusa do innych ludów, które miały za nim podążać, darzyć szacunkiem kościół będący obrazem mesjasza oraz uczyć się od niego Bożej miłości. Niestety Bizancjum narzuciło ortodoksyjną wersję chrześcijaństwa w ramach której potępiono w IV wieku arianizm, który twierdził, że Jezus nie był Bogiem Ojcem, ale stworzonym odbiciem jego bóstwa. Z punktu widzenia arian ortodoksyjni chrześcijanie czcąc Jezusa jak Boga, adorowali stworzenie, czyli popełniali bałwochwalstwo. Kościół potępił także nurt ikonoklazmu, który zakazywał czczenia ikon (VIII – IX wiek).

Arianizm był bardzo popularny wśród Wandalów i Wizygotów, którzy w V wieku opanowali Zachodnie Cesarstwo Rzymskie. Tam też przeniosło się centrum opatrzności związanej z

chrześcijaństwem. Na wschodzie pojawił się islam, który bardzo szybko zagarnął olbrzymie obszary chrześcijańskiego świata. Islam podjął poglądy potępione przez chrześcijaństwo, zarzucając mu, że nie wierzy w jednego Boga (tylko w trzech) i że czci Jego wizerunki, zamiast Boga samego.

Sędziowie

Patriarchaty Chrześcijańskie

<ul style="list-style-type: none"> • Izrael zajmuje ziemię Kanaan. • Brak jedności w narodzie. Nawroty kultu pogańskiego. • Wiara w Jahwe skażona kultem pogańskim. • 400 letni okres rozproszonego systemu feudalnego bez jasnego centrum. • Sędziowie pojawiający się w różnych pokoleniach w czasach problemów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Goci i Germanie zajmują Europę Zachodnią i tam przesuwa się centrum Opatrzności. • Brak jedności w chrześcijaństwie. Marginalizacja kościoła wschodniego. • Chrześcijaństwo skażone kultami pogańskimi. • 400 letni okres rozproszonego systemu feudalnego bez jasnego centrum. • 5 patriarchatów.
---	--

Duch chrześcijaństwa z okresu prześladowań w Rzymie jest przysłowiowy. Jednak kiedy zostało ono podniesione do roli religii panującej bardzo szybko duch ten zanikł. Wydaje się, że nie potrafiło ono udźwignąć masowego napływu wiernych, których mogły przyciągać zewnętrzne korzyści płynące z bycia wyznawcą religii państwowej. Zamiast budować świat kultury serca i dbać o standardy, pogrążono się w teologicznych sporach, walcząc zawzięcie z tymi, którzy wierzą inaczej. Ci, którym to nie wystarczało poszukiwali głębi w życiu monastycznym, które stało się wewnętrznym nurtem chrześcijaństwa.

Bóg nie zmienia bez konieczności centrum swojej opatrzności. To że przeniosło się ono ze wschodu na zachód Europy, świadczy o niemożności kontynuowania dotychczasowej opatrzności na wschodzie. Może nieprzypadkowo centrum przeniosło się do potomków Gotów, Wandalów, Germanów, którym był bliższy arianizm. Może nieprzypadkowo islam wytykał chrześcijaństwu nieoddawanie czci tylko jednemu Bogu.

Okres Zjednoczonego Królestwa

Spółczesność feudalne ma tendencję do centralizacji władzy i wykształcenia z siebie monarchii – scentralizowanego organizmu o większym terytorium i niezależności. Około 800 lat po przybyciu potomków Abrahama do Egiptu, prorok Samuel namaścił Saula na pierwszego króla zjednoczonego królestwa Izraela. Tradycyjne prerogatywy sędziego zostały rozdzielone pomiędzy proroka, kapłana i króla. Prorok odpowiedzialny był za wypełnianie otrzymywanych bezpośrednio od Boga poleceń i instrukcji, król za rządzenie państwem, a kapłan za kult, którego centrum był Przybytek, a w późniejszym okresie Świątynia. Powstało państwo, które było ześrodkowane na Świątyni w Jerozolimie.

Królowie byli osobami centralnymi odpowiedzialnymi za ustanowienie podstawy wiary. Król jednak musiał podążać za Słowem Boga, przekazywanym przez proroków. Prorok i najwyższy kapłan mieli być reprezentantami i nauczycielami Słowa Bożego. Sytuacja ta odpowiadała sytuacji pomiędzy Adamem i Ewą, a archaniołem przed Upadkiem. Adam i Ewa mieli nauczyć się drogi serca od archanioła, aby mieć nad nim ostatecznie władzę. Król miał rządzić królestwem zwracając

uwagę na prowadzenie i rady proroków, ci zaś jako jego poddani i doradcy mieli okazywać mu posłuszeństwo.

Gdyby 40-letnie rządy Saula przebiegały zgodnie z pragnieniem Boga, wówczas Saul odziedziczyłby podstawę wiary wypracowaną przez poprzednie pokolenia. Stojąc na tym fundamencie mógłby wybudować Świątynię. Jeśli naród wybrany odziedziczyłby ten fundament wiary, wiernie naśladowując swojego króla, wówczas król i lud wspólnie ustanowiliby podstawę wcielenia. Tym samym, już wtedy, doszłoby do ustanowienia podstawy na przyjęcie Mesjasza.

Król Saul postąpił jednakże wbrew poleceniom Boga, przekazanych przez proroka Samuela i zaprzepaścił możliwość budowy Świątyni. W wyniku tego błędu Opatrzność ześrodkowana na Saulu uległa przedłużeniu na 3 pokolenia, jak w przypadku Abrahama, Izaaka, Jakuba. Dlatego król Dawid rządził 40 lat i tyleż panował król Salomon. Salomon wybudował co prawda Świątynię, lecz biorąc za żony wiele kobiet z obcych plemion pogrążył się w rozpuście. Dodatkowo pod wpływem żon i nałożnic zaczął praktykować obce kultury pogańskie i wprowadził ich bożki do Świątyni (1Krl 11:1-11). W rezultacie podstawa przyjęcia Mesjasza została skalana i aby móc ją oczyścić Bóg musiał poprowadzić Opatrzność drogą rozdzielenia dobra od zła.

W księdze Powtórzonego Prawa (Pwt 17:14-20) jest napisane, że Izrael może wybrać sobie króla, ale król nie tylko nie może wynosić się ponad innych, ale również, nie powinien gromadzić bogactw i nie powinien mieć wielu żon. To wskazuje, że król Izraela nie miał być typowym królem z tamtej epoki. Opis wyboru Saula na króla wskazuje, że ustanawianie królestwa nie było zgodne z wolą Boga: „Lecz wy teraz odrzuciliście Boga waszego, który uwolnił was od wszystkich nieszczęść i ucisków i rzekliście Mu: Ustanów króla nad nami” (1Sam 10:19). Z drugiej strony Bóg wykorzystał tę sytuację, by podsumować Okres Sędziów, tak jak zwiad w ziemi Kanaan był podsumowaniem okresu 21 miesięcy podróży Izraela z Egiptu do Kanaan.

Okres Królestwa Chrześcijańskiego

Podobnie jak w okresie Zjednoczonego Królestwa Izraela okres Królestwa Chrześcijańskiego miał za zadanie zbudować podstawę przyjęcia Mesjasza w oparciu o feudalną strukturę królestwa. Dlatego kiedy okres Patriarchatów Chrześcijańskich dobiegł końca, spełniane przez patriarchę funkcje zostały rozdzielone pomiędzy: przywódców wspólnot zakonnych (odpowiadających prorokom Starego Testamentu), papieża (odpowiadającego Najwyższemu Kapłanowi) oraz cesarza, który rządził ludem. Osobą centralną dla ustanowienia podstawy przyjęcia mesjasza był cesarz. Jego odpowiedzialność polegała na wypełnieniu ideałów chrześcijańskich, wyznaczanych przez przywódców monastycznych i papieża. Papież był odpowiedzialny za ustanowienie duchowego fundamentu, na gruncie którego cesarz mógłby zrealizować ideał państwa chrześcijańskiego. Po uprzedniej koronacji i pobłogosławieniu cesarza, papież miał mu okazywać posłuszeństwo w sprawach doczesnych, jako jeden z jego poddanych. Cesarz w zamian miał popierać i kontynuować duchową pracę papieża. W ten sposób papież i cesarz mieli zrealizować ideał państwa chrześcijańskiego, poprzez zjednoczenie się w pełnieniu Woli Boga. Gdyby do tego doszło, to powstałby fundament potrzebny dla powtórnego przyjścia Chrystusa.

Karol Wielki był pod wielkim wrażeniem dzieła o królestwie chrześcijańskim św. Augustyna. Wizję tą uczynił kamieniem węgielnym filozofii rządzenia swoim królestwem. Cesarstwo Karola Wielkiego zjednoczyło zachodnie i centralne obszary Europy, wprowadzając stabilizację na ziemi, naznaczone zamętem i chaosem masowych migracji. Gdy w 800 roku papież Leon III koronował

Karola Wielkiego na cesarza, przekazał cesarzowi centralną odpowiedzialność za opatrzność. Duchowe królestwo pod władzą papieża oraz Królestwo Franków Karola Wielkiego zjednoczyły się w jedno imperium chrześcijańskie. Koronacja Karola Wielkiego na cesarza była symbolicznym ostatecznym przesunięciem opatrzności na Zachód Europy, gdyż do tej pory władcy Bizancjum pozostawali cesarzami rzymskimi, więc dziedziczyli po tych, którzy przyjęli oficjalnie chrześcijaństwo.

Karol Wielki miał odziedziczyć ustanowioną podstawę wiary, żyjąc w sposób wierny nauce Jezusa i pracując nad realizacją idealnego państwa chrześcijańskiego. Wtedy Drugi Izrael podążając za Karolem Wielkim mógłby ustanowić podstawę wcielenia, a tym samym fundament potrzebny na przyjście mesjasza. Niestety, papież i cesarz nie wypełnili Woli Boga. Duchowe królestwo papieża oraz ziemskie królestwo cesarzy popadały często we wzajemne konflikty, Bóg nie zawsze był w centrum ich działań i tym samym podstawa na przyjęcie mesjasza nie została ustanowiona.

Tak jak w przypadku Zjednoczonego Królestwa Izraela Bóg rozciągnął tę opatrzność na 3 pokolenia. W 843 roku Imperium Chrześcijańskie zostało podzielone przez wnuków Karola Wielkiego na trzy królestwa: Wschodnich Franków, Zachodnich Franków oraz środkowe królestwo obejmujące Fryzję, Lotaryngię, Alzację, Burgundię i Italię. Po okresie walk i prób ponownego zjednoczenia podział utrwalił się w 120 lat po koronacji Karola Wielkiego, a opatrzność przesunęła się do Niemiec, gdzie od 911 roku nie rządili już potomkowie Karola Wielkiego.

Zjednoczone Królestwo

Królestwo Chrześcijańskie

<ul style="list-style-type: none"> • Saul pierwszym królem. • Centralizacja władzy pomiędzy królem, prorokiem, arcykapłanem. • Brak jedności ześrodkowanej w Bogu. • 3 królów: Saul, Dawid, Salomon. • 120 lat rządów • Błędy królów, szczególnie Saula i Salomona. 	<ul style="list-style-type: none"> • Karol Wielki pierwszym cesarzem frankijskim. • Centralizacja władzy pomiędzy cesarzem, zakonami, papieżem. • Brak jedności ześrodkowanej w Bogu. • 3 pokolenia Karolingów: Karol Wielki, synowie i wnukowie. • Ostateczny rozpad po około 120 latach. • Błędy cesarzy
---	--

Człowiek składa się z umysłu i ciała. W ideale obydwa aspekty osoby ludzkiej pozostają zjednoczone na Bogu. Idealny świat ma również wymiar duchowy i fizyczny zjednoczony w Bogu. Tak miało wyglądać Królestwo Chrześcijańskie: papież (wymiar duchowy) i cesarz (wymiar fizyczny) zjednoczeni na tym, czego nauczają mnisi (reprezentujący Boga). Zabrakło jednak czegoś, bo nie udało się tego ideału osiągnąć. Zakony, które miały przekazywać Słowo Boga, obrosły w wartości materialne, papież również posiadający wiele dóbr nie potrafili skupiać się na duchowej stronie życia, a królom nie udało się wprowadzać chrześcijańskich ideałów do rządzenia ich królestwem. Bóg nie mógł prowadzić chrześcijaństwa, więc mesjasz nie mógł się urodzić.

Okres Podzielonych Królestw Izraela i Judy

Ponieważ królowie Zjednoczonego Izraela nie ustanowili fundamentu na przyjęcie Mesjasza, więc ich królestwo przetrwało tylko 3 pokolenia i po śmierci Salomona uległo podziałowi na Królestwa Izraela i Judy. Północne Królestwo Izraela, założone przez 10 plemion, znajdowało się w pozycji reprezentującej stronę Szatana, podczas gdy południowe Królestwo Judy, założone przez pozostałe 2 plemiona, znajdowało się w pozycji reprezentującej stronę Boga.

Północne Królestwo Izraela zostało założone przez Jeroboama, jednego z synów króla Salomona, który za rządów ojca znajdował się na wygnaniu w Egipcie. Było rządzone w sumie przez 19 królów i przetrwało około 210 lat. W ciągu tego okresu dynastie panujące zmieniały się 9 razy, najczęściej w wyniku krwawych przewrotów lub mordów politycznych. Biblia mówi, że żaden z królów izraelskich nie był prawym władcą w oczach Boga. Niemniej jednak Bóg posłał do Królestwa Północy proroka Eliasza, który przy pomocy Bożego ognia zwyciężył w pojedynku 850 proroków Asztery i Baala na górze Karmel (1Krl 18:19-38). Działali tam także inni prorocy, wymieniając tylko Elizeusza, Jonasza, Ozeasa i Amosa, którzy z narażeniem życia głosili Słowo Boże. Królestwo Północne nie okazało jednak skruchy i czciło pogańskie bożki, dlatego Bóg nie mógł ochronić go przed Asyryjczykami, którzy je zniszczyli.

Królestwo Południowe zwane Judą zostało założone przez Rehoboama, innego syna Salomona. Dom królewski Judy przetrwał w linii prostej od Dawida do Sedecjasza i wydał na przestrzeni 400 lat 24 królów, wśród nich wielu prawych władców. Niemniej jednak, rządy złych władców i zgubne wpływy Królestwa Izraela doprowadzały do korupcji i nawrotów pogaństwa. Pomimo wysiłku licznych proroków, którzy upominali, wzywali do skruchy i zachęcali do wewnętrznych reform, ludzie nie słuchali ich ostrzeżeń i nie okazywali skruchy. W rezultacie Bóg nie mógł chronić narodu wybranego i narody pogańskie zdobyły Jerozolimę, zrabowały i zburzyły Świątynię. Arka Przymierza zaginęła, a ludność Królestwa Judy została wzięta do niewoli przez Imperium Babilońskie, które powstało na gruzach Asyrii.

W sytuacji, w której Bóg nie może działać poprzez istniejące centrum Opatrzności, to musi je podzielić, aby symbolicznie rozdzielić dobro od zła i działać poprzez stronę reprezentującą stronę dobra, aby doprowadzić do ponownego zjednoczenia w ześrodkowaniu na Bogu.

Okres Podzielonych Królestw Chrześcijańskich

I w tym przypadku Bóg nie mógł działać przez Królestwo Chrześcijańskie, więc wnukowie Karola Wielkiego podzielili je na trzy królestwa. Po okresie zażartych i niekończących się wojen ustalił się podział na 2 królestwa, z których jedno reprezentowało stronę Boga, a drugie stronę Szatana. Królestwo Franków Wschodnich znajdowało się w pozycji reprezentującej Boga i było centrum opatrzności. Przeżyło największy rozkwit za czasów Ottona I i Ottona III. W 962r uważając się za spadkobiercę Cesarstwa Rzymskiego przybrało nazwę Świętego Cesarstwa Rzymskiego. Rodziły się tam idee zjednoczenia Europy i współpracy pomiędzy władzą świecką i duchową. Otton III (983-1002) chciał pokojową drogą stworzyć imperium chrześcijańskie obejmujące Germanię, Galię, Italię i Słowiańszczyznę i osiąść w Rzymie. Nie udało mu się zrealizować tych planów i zmarł młodo i bezpotomnie. Jego następcy podtrzymywali ideę cesarstwa, ale używali miecza do jego budowy i dominowali papiestwo.

Królestwo Franków Zachodnich, które później przekształciło się we Francję, znajdowało się w pozycji reprezentującej Szatana i próbowało zdominować papieżstwo. Po 400 latach od rozpadu byłego Królestwa Chrześcijańskiego na Francję i Niemcy wymarła we Francji dynastia Kapetyngów (1328r), co doprowadziło do najdłuższej w historii Europy wojny (wojna stuletnia).

Okres Podzielonych Królestw Chrześcijańskich cechowała niestety korupcja papieżstwa. Bóg zesłał wielu wpływowych mnichów, jak św. Franciszek z Asyżu (1181/2-1226) oraz św. Tomasz z Akwinu (1225-1274), by upominać i zachęcać do wewnętrznej reformy kościoła. Ponieważ papieżstwo nie wyraziło skruchy, lecz pograżało się jeszcze bardziej w korupcji i niemoralności, spotykały je klęski. Podział na chrześcijaństwo wschodnie (prawosławie) i zachodnie (katolicyzm) był coraz większy. W 1054r doszło do obrzucenia się klątwami i schizmy. Choć potem nastąpiło zbliżenie, ale faktycznej jedności nie udało się już nigdy osiągnąć.

Królestwo Izraela i Judy

Podzielone Królestwa

<ul style="list-style-type: none"> • Podział na Judę i Izrael. Juda w pozycji reprezentującej Boga. • Assyryjczycy podbijają Izrael. • Babilonia podbija Judę po 400 latach od podziału Królestwa Salomona. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podział na Cesarstwo Rzymskie (w pozycji reprezentującej Boga) i Królestwo Franków Zachodnich. • Upadek znaczenia obu królestw Francji i Niemiec. Wielka schizma i podział chrześcijaństwa, klęski wypraw krzyżowych. • Upadek papieżstwa po 400 latach od podziału królestwa Karolingów.
--	---

Marsz Islamu udało się zatrzymać we Francji pod koniec VIII wieku, ale Bizancjum utraciło Ziemię Świętą i inne tereny Bliskiego Wschodu. Zachodnia Europa zdobyła się na pomoc i wyruszyła wyprawy krzyżowe, w których uczestniczyli przedstawiciele obu podzielonych królestw chrześcijańskich. Pierwsza wyprawa odniosła sukces i odzyskała Jerozolimę (1096-9). Niestety po jej zdobyciu Krzyżowcy wymordowali lub wypędzili zarówno Arabów, jak i Żydów. Dodatkowo pokłócili się o podział łupów i władzy w utworzonych na Bliskim Wschodzie chrześcijańskich księstwach. Była to jedyna wyprawa, która zakończyła się pełnym zwycięstwem chrześcijan. Gdy Saladyn zdobył Jerozolimę w 1187r to z ludnością obszedł się bardzo łagodnie. Ta różnica nie pomagała krzyżowcom w kolejnych latach. IV krucjata (1202-4r) zamiast walczyć z muzułmanami, została wykorzystana do walki o władzę w Bizancjum i w końcu złupiła Konstantynopol. To doprowadziło do bardzo głębokich podziałów pomiędzy katolikami i prawosławiem. Był on tak głęboki, że w połowie XV wieku, gdy Bizancjum groził upadek i niewola islamska, nadal nie można było doprowadzić do zjednoczenia. Zachodnie chrześcijaństwo, które stało w centrum opatrności nie sprostało misji i nie miało jasnego duchowego centrum. Po klęskach krucjat, papieżstwo utraciło prestiż i zaufanie.

Nierozwiązane problemy nie znikają, lecz powracają po latach. Na przykład Włochy i Lotaryngia były obiektem walk pomiędzy Niemcami i Francją przez kolejne 1000 lat i dopiero II wojna światowa położył temu kres.

Okres Niewoli Babilońskiej i Powrotu

Ponieważ naród izraelski, popadł w niewiarę i nie okazał skruchy, nie mógł zrealizować podstawy przyjęcia Mesjasza. Podział na Królestwo Izraela i Królestwo Judy nie doprowadził do zbudowania podstawy wiary przez Królestwo Judy a następnie podstawy wcielenia przez obydwie królestwa. Aby zapłacić za to odszkodowanie i kontynuować opatrzność, Bóg dopuścił, by naród izraelski cierpiał los wygnańców w Babilonii przez 70 lat. Okres ten swoim znaczeniem przypominał cierpienia Izraelitów w Egipcie. Zaczął się od zdobycia Jerozolimy przez króla Nabuchodonozora (587 lub 586 r p.n.e.). Świątynia została zburzona, król Jojakim wraz z rodziną, prorocy Daniel i Ezechiel, kapłani, urzędnicy dworscy, rzemieślnicy oraz wielu innych Izraelitów zostali uprowadzeni do niewoli.

Okres niewoli trwał do zdobycia Babilonii przez Persję i dekretu wyzwolenczego króla Cyrusa Wielkiego. Znajdujący się na wygnaniu Żydzi potrzebowali następnych 140 lat, aby w trzech wielkich falach powrócić do swej ojczyzny oraz przeprowadzić reformę opartą o Słowo Boga, wyrażone w mesjańskich prorocत्वach Malachiasza. Około roku 515 p.n.e. odbudowano świątynię w Jerozolimie, ale nie było już tam Arki Przymierza, która zaginęła w okresie zdobycia Jerozolimy przez Babilon.

Okres Izraelskiej Niewoli posłużył do oddzielenia tych, którzy cenią sobie Boga i przynależność do narodu wybranego ponad dobra codzienne. Tylko tacy powrócili z niewoli babilońskiej do ziemi Kanaan, by móc odbudować świątynię. Podobnie, jak z Egiptu w czasach Mojżesza.

Okres Niewoli Papieży i Powrotu

W okresie Królestwa Chrześcijańskiego, Bóg pragnął za pomocą papieża i cesarza ustanowić królestwo, które byłoby gotowe na przyjęcie pana powtórnego przyjścia. Miał nadzieję, że cesarz i papież przekażą władzę mesjaszowi, by na ustanowionym przez nich fundamencie wybudować Królestwo Niebieskie. Niestety, zarówno papieże jak i cesarze ulegli korupcji i nie okazali skruchy za swoje grzechy. W rezultacie nie doszło do ustanowienia podstawy na powtórne przyjście, ani w okresie Królestwa Chrześcijańskiego, ani w okresie Podzielonych Królestw. Bóg chcąc kontynuować opatrzność odnowy, dopuścił by papieże cierpieli wygnanie i niewolę.

Wzrost roli poszczególnych państw prowadził do konfliktów między papieżem i ich władcami. Podczas jednego z nich, król Francji Filip IV „Piękny” upokorzył i uwięził papieża Bonifacego VIII. W 1309 roku Filip IV wymusił na papieżu Klemensie V przeniesienie stolicy z Rzymu do znajdującego się w południowej Francji Awinionu. Przez kolejne siedemdziesiąt lat na papieży wybierano francuskich kardynałów, a papieństwo pozostawało w Awinionie uzależnione od króla Francji. Dopiero w 1377 roku papież Grzegorz XI przeniósł z powrotem papieską stolicę do Rzymu. Po jego śmierci, kardynałowie wybrali na papieża Włocha, Urbana VI. Część kardynałów, odrzuciła tę decyzję i wybrała na papieża Klemensa VII, ustanawiając tym samym drugie rywalizujące papieństwo w Awinionie. Istniejący impas miał rozwiązać sobór w Pizie w 1409r., na którym zebrali się kardynałowie obydwu skłóconych stron. Sobór zdjął z urzędu obydwu istniejących papieży i wybrał trzeciego, ale ponieważ odsunięci papieże nie podporządkowali się decyzji tego soboru, więc przez pewien okres czasu świat chrześcijański miał trzech rywalizujących ze sobą papieży. Wkrótce potem kardynałowie, biskupi, teolodzy, królowie oraz ich wysłannicy zebrali się na soborze powszechnym w Konstancji (1414-1417). Sobór zdelegalizował istniejących trzech papieży

oraz wybrał na ich miejsce Marcina V, kończąc w ten sposób okres wielkiej schizmy. Niestety w czasie obrad soborowych potępiono działalność reformatorską Johna Wycliffe'a (1329- 1384) i Jana Husa (1373- 1415). Ten ostatni został osobiście zaproszony na Sobór w Konstancji, by wyłożyć swoje racje, lecz gdy przybył, został pojmany i spalony na stosie.

Niewola Babilońska i Powrót

Niewola Papieży i Powrót

<ul style="list-style-type: none"> • Zburzenie świątyni, zaginięcie Arki. • 70 lat niewoli w Babilonie. • 140 lat powrotu do ziemi Kanaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • 70 lat niewoli w Avinionie (1309-1377). • Czarna śmierć w Europie, rozpad Francji i Niemiec. • 140 lat do Reformacji. • Kilku papieży jednocześnie na tronie. Upadek patriarchatu Konstantynopola.
---	---

Oprócz jawnego kryzysu papiestwa chrześcijańska Europa została dotknięta w tym czasie przez epidemię czarnej śmierci, która w latach 1347-53 pochłonęła około 1/2 populacji kontynentu, w tym około 75-80% populacji Włoch, Hiszpanii i południowej Francji. Była to jedna z największych pandemii w historii, która pochłonęła w Europie i Azji do 200 milionów ludzkich istnień.

Chociaż na soborze florenckim (1439r) biskupi bizantyńscy podporządkowali się papieżowi w zamian za pomoc papieską w walce przeciw Turkom, w 1453r nastąpił ostateczny upadek Konstantynopola. Wschodnia gałąź chrześcijaństwa straciła oparcie w bycie państwowym i została sprowadzona do roli religii prześladowanej mniejszości. Jej odrodzenie nastąpiło w Rosji, która przejęła bizantyjskiego dwugłowego orła jako herb państwa oraz bizantyjski ceremoniał dworski. Księżę moskiewski zaczął tytułować się carem, a Moskwę zaczęto nazywać trzecim Rzymem, w przeciwieństwie do Rzymu, który w oczach prawosławia zdradził prawdziwą wiarę.

Okres Przygotowania na Przyjście Mesjasza

Na przestrzeni czterech tysięcy biblijnych lat Bożej Opatrzności, licząc od Adama przez czasy Abrahama doszło do spiętrzenia warunków odszkodowania. Okres Przygotowania na Przyjście Mesjasza był ostatnim okresem w historii opatrznościowej, który miał odnowić przez odszkodowanie wszystkie warunki z przeszłości. Dlatego po okresie Izraelskiej Niewoli i Powrotu upłynęło 400 lat zanim przyszedł Jezus. Istotą tego okresu było zbudowanie podstawy wiary i podstawy wcielenia oraz przygotowanie na przyjście Mesjasza.

Po powrocie z niewoli babilońskiej Izraelici żałowali za grzechy bałwochwalstwa, odbudowali zniszczoną przez Nabuchodonozora świątynię oraz umocnili pod przewodnictwem Ezdrasza swoją wiarę. Pod wpływem proroka Malachiasza Izraelici rozpoczęli przygotowywania na przyjście Mesjasza poprzez reformy religijne i pogłębienie wiary. Gdy w II wieku p.n.e. nastąpiło

przemienienie świątyni jerozolimskiej w przybytek kultu Baala, to wybuchło powstanie Judy Machabeusza, które doprowadziło do oczyszczenia i ponownego poświęcenia świątyni.

Tron Izraela pozostawał pusty, a naród żydowski znajdował się pod jarzmem kolejnych pogańskich imperiów: Persji, Grecji, Syrii i Rzymu. Na uwagę zasługuje fakt, że Bóg umieścił naród żydowski w sferze wpływów kultury hellenistycznej, która ustanowiła ideologiczny szkielet dla przyszłej demokracji. W czasach Jezusa Imperium Rzymskie kontrolowało i integrowało rozległe obszary basenu Morza Śródziemnego za pomocą rozwiniętego systemu transportowego. Stanowiło centrum wielkiej hellenistycznej cywilizacji, co umożliwiało szybkie rozprzestrzenianie nauki Jezusa z Izraela do Rzymu, a następnie na cały świat.

Bóg działał również wśród innych ludów, czego wyrazem były nowe religie, dostosowane do czasu, miejsca i doświadczeń kulturowych. Religie te miały pomóc ludziom w wewnętrznych przygotowaniach na przyjęcie Mesjasza. Do Indii Bóg zesłał Siddharta Gautamę (565- 485 p.n.e.), który poprzez Buddyzm wytyczył nową ścieżkę dla Hinduizmu; cywilizacji greckiej dał Sokratesa (470- 399 p.n.e.); na Daleki Wschód posłał Konfucjusza (552- 479 p.n.e.), którego nauczanie stworzyło podstawy etyki. Jezus miał skorzystać z tego ogólnoświatowego fundamentu oraz poprzez Swoje nauczanie doprowadzić do zjednoczenia Judaizmu, Hellenizmu, Buddyzmu i Konfucjanizmu.

Okres Przygotowania na Powtórne Przyjście

Chrześcijaństwo podobnie może spotkać pana powtórnego przyjścia po upływie 400 lat przygotowań licząc od końca okresu Niewoli Papieskiej i Powrotu. Podczas tego okresu Chrześcijaństwo powinno odnowić poprzez odszkodowanie odpowiadający mu okres z historii Izraela oraz wszystkie błędy z historii chrześcijaństwa. Dlatego po powrocie papieża do Rzymu, średniowieczne chrześcijaństwo dążyło do reform kościoła. Ponieważ kościół nie chciał się zreformować, więc doprowadziło to do reformacji protestanckiej zainicjowanej przez Marcina Lutra w 1517 roku i wydzielenia się kościołów protestanckich, które zaczęły przewodzić opatrności. Kościół przestał pełnić rolę centrum opatrności, a w tym miejscu znalazło się Pismo Święte. Ludzie przestali podporządkowywać swe życie religijne autorytetowi innych, lecz w sposób wolny praktykowali wybraną przez siebie ścieżkę wiary. Chrześcijaństwo demokratyczne stworzyło więc środowisko, które umożliwiło ludziom w sposób wolny oczekiwać i szukać powracającego Chrystusa.

W okresie Przygotowania na Powtórne Przyjście Mesjasza Drugi Izrael znosił wewnętrzny ucisk. Ideologie renesansowego Humanizmu oraz Oświecenia, jak również mające swe źródło w Reformacji wołanie o wolność religijną, doprowadziły do rozwoju różnych filozofii i teologii, które z kolei spowodowały zamęt w wierze chrześcijańskiej i duchowym życiu wielu ludzi.

Kiedy opatrność odnowy nie została wypełniona przez Imperium Chrześcijańskie, Bóg rozpoczął proces rozbioru społeczeństwa monarchicznego. W jego miejsce Bóg wprowadził demokrację, która miała rozpocząć nową opatrność budowy suwerennego narodu, przygotowanego na przyjęcie Mesjasza. Ruchy demokratyczne wyrosły na gruncie sprzeciwu wobec monarchii absolutnej XVII i XVIII wieków oraz dały początek rewolucjom w Anglii, Ameryce i Francji. Rewolucje zniszczyły społeczeństwa monarchiczne oraz zrodziły na ich miejsce społeczeństwa demokratyczne.

Od czasów Renesansu Bóg pracował nad stworzeniem bazy religijnej, politycznej oraz ekonomicznej, która służyć by mogła Chrystusowi w okresie powtórnego przyjścia. Praktycznie w każdej dziedzinie ludzkiego życia, włączając politykę, ekonomię, kulturę i naukę, obserwujemy znaczny rozwój poczyniony od tamtych czasów. Po 400 latach od Reformacji mocarstwa rozszerzyły politycznie wpływy demokracji na cały świat. Nagły rozwój środków transportu i komunikacji oraz rozległa wymiana językowa i kulturowa zbliżyła do siebie różne części świata. Powyższe czynniki w pełni przygotowały grunt, na którym nauczanie powracającego Chrystusa może w wolny i szybki sposób dotrzeć do każdego człowieka.

Przygotowanie na przyjście Mesjasza	Przygotowanie na powtórne przyjście
<ul style="list-style-type: none"> • 400 lat przygotowań. • Budowa II świątyni • Powstanie Machabeuszy. • Prześladowania ze strony innych narodów. • Przygotowania środowiska poprzez Rzym, Buddę, Konfucjusza, Sokratesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • 400 lat przygotowań. • Protestantyzm wynosi Biblię na piedestał. • Opatrzność zaczyna się w Niemczech, ale przenosi do Anglii a potem do Stanów Zjednoczonych. • Prześladowania ze strony świeckich ideologii. • Przygotowania środowiska poprzez naukę, politykę, ekonomię.

To nie przypadek, że Reformacja zaczęła się w Niemczech (kraj reprezentujący stronę Boga), ale widocznie Reformacja nie przyniosła tam spodziewanych owoców, jeżeli centrum opatrzności przesunęło się z Niemiec do protestanckiej i demokratycznej Anglii, a następnie do Stanów Zjednoczonych. Niemcy pogrążyły się w rozbitcie na niewielkie organizmy polityczne, a kiedy się zjednoczyły powstało militarystyczne mocarstwo dominujące Europę poprzez brutalną przemoc.